

Tuinieren & Technieken

Zaaien

Het is niet altijd gemakkelijk om jouw zaden te laten kiemen. Na een aantal keer proberen en evenveel mislukkingen, ga je al snel wanhopen. Breek je hoofd er niet langer over, met deze tips kom je vast al een heel eind verder.

Zaaien als een pro

1. Succesvol zaaien in 3 stappen	1
2. Drie verschillende zaaimethodes	1
3. Elk zaadje zijn instructiekaartje	2
4. Kiemplanten met vreemde blaadjes ?!	2
5. Enkele beroepsgeheimen	3

I. Succesvol zaaien in 3 stappen

De eerste algemene zaairegel is : **(1) de zaaidiepte is gelijk aan 3 à 5 keer de breedte van het zaad.** Een tuinboon kan je zo gerust op 5 cm diepte zaaien, terwijl een wortelzaadje bedekt wordt door een dun laagje aarde van ½ cm.

Eenmaal gezaaid, mag je de aarde lichtjes aandrukken maar **(2) let op dat de aarde niet te hard wordt aangedrukt.**

Tot slot, **(3) begiet voorzichtig met een sproeidop.** Het is niet de bedoeling dat je de zaden omwoelt met een harde waterstraal. Indien je in potten zaait, let op dat er geen water blijft staan. Te natte aarde beschimmelt heel snel.

II. Drie verschillende zaaimethodes

Afhankelijk van het type moestuin en planten, is het mogelijk om op drie verschillende manieren te zaaien.

Vrijwel alle groenten kunnen gezaaid worden op **(1) rijen.** Maak een gleuf met de gewenste diepte (afhankelijk van de grootte van het zaad!). Leg de zaadjes in de gleuf op gepaste afstanden van elkaar. De zaai afstand is afhankelijk van de grootte van de volwassen groente (bovengronds maar ook ondergronds, denk aan wortel, raap,...). Indien je geen idee hebt, hoe groot de groente wordt, kijk naar de zaai afstanden op het zakje. Bedek met aarde. Dit geldt voor peulgewassen, wortels, kolen, salades, snijbieten,...

Zaai peulgewassen **(2) in groepjes.** Maak een zaai opening van enkele centimeters in diameter en aangepaste diepte. Laat voldoende ruimte tussen de groepjes, ongeveer 10 à 20 cm afhankelijk van de gebruikte variëteit. Gebruik 3 à 5 zaden per zaai opening. Bedek met aarde.

Wortels, radijzen, groenbemesters, raketsla, veldsla, postelein en andere kleine bladgewassen kan je **(3) uit de hand** zaaien. Deze techniek wordt gebruik bij hele kleine zaden. Maak de aarde los met een hark. Gooi nonchalant een heleboel zaden in het rond. Ga vervolgens met het harkje lichtjes over het zaai oppervlak om de zaden toe te dekken met wat aarde.

III. Elk zaadje zijn instructiekaartje

Een trucje te gebruiken voor de zaden van de **peulgewassen** (boon, erwten en tuinbonen) : laat ze 's nachts voor het zaaien een nachtje in water weken. Hierdoor ontkiemen ze snel. Een zaadje kan slechts ontkiemen als hij voldoende vocht heeft opgenomen dat kan in volle grond wel even duren en in tussentijd kan er natuurlijk van alles mee gebeuren. De zaden die tijdens het weken, komen bovendrijven, zijn meestal van slechte kwaliteit (geparasiteerd of ziek).

Als je zaden gebruikt van je zelf gekweekte **tomaten** om te zaaien, hoop ik dat je ze voor het drogen even hebt laten fermenteren in eigen nat. Zonder die natuurlijk proces, is de kiemkans zeer klein.

Het wordt afgeraden om de zelfgekweekte zaden van **pompoen, courgette** en andere leden uit de **komkommerfamilie** te gebruiken, zeker als je verschillende variëteiten van deze familie in je tuin staan. Dit komt omdat ze gemakkelijk kruisbestuiven. Het kan na 6 maanden verzorging op zich een mooie vrucht opleveren dat eetbaar is maar niet altijd smakelijk (vezelig, bitter, melig,...). Je bent gewaarschuwd !

IV. Kiemplanten met vreemde blaadjes ?!

Je hebt alle instructies correct opgevolgd. Toch lijkt het alsof onkruid jouw plantjes verdrongen te hebben... Niets in minder waar ! Als een zaadje kiemt, dan komen daar eerst (meestal) twee «valse» blaadjes uit : de **zaadlobben** of **cotylen**. Deze zaadlobben zitten al verstopt in het zaad zelf en vormen de eerste blaadjes van het kiemplantje. De eigenaardigheid is dat deze niet lijken op de bladeren van de plant. De zaadlobben van planten uit de **nachtschadefamilie** (tomaat, paprika,...) zijn langwerpig van vorm. Bij de planten van de **schermbloemenfamilie** (wortel, selder, kervel, peterselie) zijn de zaadlobben naaldvormig terwijl de echte bladeren diep ingesneden zijn. De **kruisbloemenfamilie** (radijs, kool, mosterd,...) hebben dan weer hartvormige zaadlobben. De zaadlobben van de **vlinderbloemenfamilie** (peulgewassen) zijn ook zeer herkenbaar omdat we de twee delen van het zaad er in herkennen !

*Kiemplantjes van wortel
Kiemplantje van de wortel met de
twee naaldvormige zaadlobben en
één echt (zeer uitgesneden) blad.*

*Tuinbonen komen uit
Kiemplant van de tuinboon met de twee
typische zaadlobben en één echt blad.*

V. Enkele beroepsgeheimen

- Denk er aan om telkens goed aan te duiden wat en waar je hebt gezaaid (en liefst ook wanneer). Zeker als er meerdere klassen/groepen in dezelfde ruimte werken.
- Kleine zaden kan je met wat zand vermengen om te voorkomen dat de kinderen te dicht zaaien.
- Meng zaden van radijzen met andere zaden (bijvoorbeeld wortel). Zo kan je de rijen langzaam uitdunnen door radijzen te oogsten waardoor er meer plaats vrijkomt voor de groenten die langzamer kiemen/groeien en waarvan we weten dat we ze soms ook te dicht op elkaar zaaien (want zeer kleine zaadjes).

